

[Musonius Rufus - suite]

Auteur : Foucault, Michel

Présentation de la fiche

Coteb028_f0302

SourceBoîte_028-3-chem | Musonius.

LangueFrançais

TypeFicheLecture

RelationNumérisation d'un manuscrit original consultable à la BnF, département des Manuscrits, cote NAF 28730

Références éditoriales

Éditeuréquipe FFL (projet ANR *Fiches de lecture de Michel Foucault*) ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle).

Droits

- Image : Avec l'autorisation des ayants droit de Michel Foucault. Tous droits réservés pour la réutilisation des images.
- Notice : équipe FFL ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle). Licence Creative Commons Attribution – Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR).

Notice créée par [équipe FFL](#) Notice créée le 22/03/2021 Dernière modification le 23/04/2021

αιρούμενος τοῦ νέμοντος οἶκον καὶ ποιουμένου παῖδας καὶ πόλιν αἴξοντος τὴν ἑαυτοῦ, ἅπερ ὑπάρχει τῷ γαμοῦντι; ὅτι μὲν οὖν προσήκει τὸν φιλόσοφον γάμου καὶ παιδοποίας ἐπιμελεῖσθαι, δῆλον. εἰ δὲ προσήκει τοῦτο, πῶς ἀν δρθῶς ἔχοι, ὡς νεανίσκε, ὁ 5 λόγος ἐκεῖνος, διν σὺν ἀρτίως ἐλεγεις, ὡς ἐμπόδιον ἔστι τῷ φιλοσόφῳ γάμος; οὐ γὰρ δὴ φιλοσοφεῖν ἔτερόν τι φαίνεται διν ἦ τὸ ἀ πρέπει καὶ ἀ προσήκει λόγῳ μὲν ἀναζητεῖν, ἔργῳ δὲ πράττειν. Τότε μὲν δὴ τοιαῦτά τινα εἶπεν.

XV.

ΜΟΤΣΩΝΙΟΤ

10

ΕΚ ΤΟΥ

ΕΙ ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΓΙΝΟΜΕΝΑ ΤΕΚΝΑ ΘΡΕΠΤΕΟΝ.

Οἱ δὲ νομοθέται, οἵς αὐτὸ τοῦτο γέγονεν ἔργον ζητεῖν καὶ σκοπεῖν, τί μὲν ἄγαθὸν πόλει τί δὲ κακόν, καὶ τί μὲν ὥφελεῖ τί δὲ βλάπτει τὸ κουνόν, οὐχὶ δὲ καὶ οὗτοι πάντες συμφορώτατον μὲν 15 ταῖς πόλεσιν ἐνόμισαν τὸ πληθύνεσθαι τοὺς τῶν πολιτῶν οἶκους, βλαβερώτατον δὲ τὸ μειοῦσθαι; καὶ ἀπαιδίαν μὲν ἡ διηγοπαδίαν τῶν πολιτῶν ὑπέλαβον εἶναι ἀλυσιτελές, τὸ δὲ ἔχειν παῖδας καὶ τῇ Δίᾳ πολλοὺς ἔχειν εἶναι λυσιτελές; τοῦτο μὲν γὰρ ἀμβλίσκειν ἀπεῖπον ταῖς γυναιξὶν καὶ ταῖς ἀπειθούσαις ζημίαν ἐπέθεσαν, τοῦτο 20 δ' ἀτοκίᾳ προστίθεσθαι καὶ τὴν κύντιν εἴργειν ἀπηγόρευσαν αὐταῖς, τοῦτο δὲ πολυπαιδίας ἔταξαν γέρα καὶ ἀνδρὶ καὶ γυναικί, καὶ τὴν ἀπαιδίαν ἐπιζήμιον κατέστησαν. πῶς οὖν οὐκ ἀν ἡμεῖς ἀδικα καὶ παράνομα δρῶμεν ἐναντία δρῶντες τῇ βουλήσει τῶν νομοθετῶν, θείων καὶ θεοφίλων ἀνδρῶν, οἵς ἐπεσθαι νομίζεται 25 καλὸν καὶ συμφέρον; δρῶμεν δ' ἀν ἐναντία τὴν πολυπαιδίαν τὴν ἐαυτῶν κωλύοντες. πῶς δ' οὐχὶ καὶ εἰς τοὺς πατρῷους θεοὺς ἔξαμαρτάνομεν ἀν καὶ εἰς τὸν ὁμόγονον Δίᾳ ταῦτα πράττοντες; ὥσπερ γὰρ ὁ περὶ ξένους ἀδικος εἰς τὸν ξένιον ἀμαρτάνει Δίᾳ, καὶ ὁ περὶ φίλους εἰς τὸν φίλιον, οὕτως δοτις εἰς τὸ ἑαυτοῦ γένος 30 ἀδικος, εἰς τὸν πατρῷους ἀμαρτάνει θεοὺς καὶ εἰς τὸν ὁμόγονον Δίᾳ, τὸν ἐπόπτην τῶν ἀμαρτημάτων τῶν περὶ τὰ γένη· ὁ δέ γε

11 This fragmentary treatise deals with the problem of limiting the size of families by destroying unwanted children.

12-22 Aristotle (*Pol.* II, 9) gives an account of Lycurgus' legislation on the subject. Aulus Gellius (*Noct. Att.* II, 15) comments also upon Augustus's laws. He refers to the *Lex Julia de maritandis ordinibus* which -

